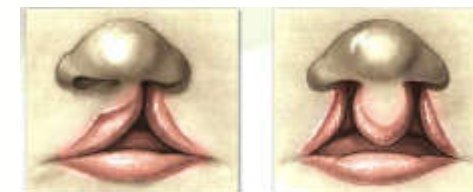

شکاف کام و لب

اولین نقص چهره ای و چهارمین نقص مادرزادی است که در آن بافت لب یا دهان در خلال تکامل جنین به خوبی تشکیل نشده است و در نتیجه ظاهری نازیبا برای فرد ایجاد میکند این ناهنجاری در تمام نژادها و کشورهای جهان دیده میشود اشکال کام در دختران و شکال لب در پسران شیوع بیشتری دارد.

انواع شکاف ها

- ۱- شکاف لب که ممکن است یک سویه یا دوسویه بوده و تا حفره بینی ادامه یابد.
- ۲- شکاف کام که مانند سوراخی در سقف دهان است و حفره بینی و دهان را به هم مرتبط میکند.
- ۳- شکاف کام و لب بصورت توام

شکاف لب یک طرفه

شکاف لب دو طرفه

علت شناسی

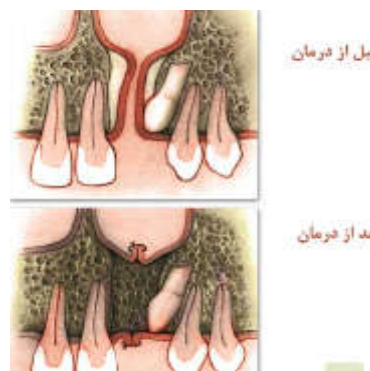
شکاف کام و لب یک بیماری چند عاملی است یعنی عوامل ژنتیکی ۳۰٪ همراه با سایر عوامل ۷۰٪ باعث میشود یک نوزاد با این بیماری متولد شود. از جمله این عوامل سن والدین بخصوص پدر، مصرف بعضی از داروها در دوران بارداری بخصوص داروهای ضد تشنج، کمبودهای تغذیه ای به ویژه اسید فولیک، قرار گرفتن در معرض اشعه ها؛ کمبود اکسیژن، وجود بعضی از ویروس ها، استرس، هیجان و فشارهای روحی در زمان بارداری، کمبود بعضی از ویتامین ها به خصوص ویتامین های گروه B، مصرف الکل و کشیدن سیگار در دوران بارداری از عوامل موثر میباشند.

نحوه تشخیص در دوران بارداری

بسیاری از این ناهنجاری ها با آزمایش مایع آمنیوتیکی توسط فوق تخصص بیماریهای جنین در هفته های ۱۲ تا ۱۶ بارداری یا انجام سونوگرافی در هفته های ۲۲ تا ۳۳ بارداری قابل تشخیص است، قابل توجه میباشد که در هر ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ زایمان یک نوزاد با این بیماری متولد میشود.

عوارض شکاف کام و لب

- **مشکلات تغذیه ای:** به دلیل امکان ورود شیر به حفره بینی و مجاری تنفسی در هنگام تغذیه ممکن است شیردهی به نوزاد به سختی صورت گیرد.
- **عفونت گوش:** اغلب شکاف کام روی ماهیچه هایی که عمل باز کردن لوله استاش را کنترل میکنند تاثیر میگذارد در بچه هایی که شکاف کام دارند لوله استاش اغلب خوب کار نمی کند و به علت کاهش هوا در داخل گوش میانی، التهاب و یا تجمع مایع در گوش میانی رخ می دهد.
- **مشکلات دندانی:** ممکن است دندان ها کمتر یا بیشتر از تعداد طبیعی باشند یا تغییر شکل یافته و یا خارج از محل رویش قرار گیرند در این کودکان معمولا فک بالاتر کوچکتر است که در نتیجه نیاز به درمان ارتودنسی و مراقبت های دندانی دارند.

قبل از درمان

بعد از درمان

➤ **مشکلات گفتاری:** کام نرم دارای عضلاتی است که هنگام صحبت کردن به بالا و پائین حرکت می کند و به این ترتیب میزان عبور هوا را از دهان و بینی کنترل میکند در بعضی از این بیماران به علت عدم کفایت و کارائی عضلات کام نرم و حلق هوا می تواند در هنگام تلفظ بعضی از حروف از راه بینی فرار کند در این حالت صحبت کردن به صورت تودماغی شنیده میشود.

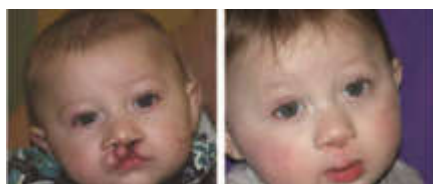
➤ **مشکلات روانشناسی:** والدین گاهی حس ناامیدی، غم و ترس را پشت سر می گذارند تا وجود چنین کودکی در زندگیشان را بپذیرند و با قدرت با این احساسات خود مقابله نموده و برای کودکشان دلسوزی کنند برای سرعت بخشیدن به این روند لازم است والدین ملاقاتهایی را با مشاوران داشته باشند.

روند درمان

روند درمان تیمی میباشد شامل: فوق تخصص جراحی پلاستیک، جراح اطفال، جراح فک و صورت، متخصص گوش و حلق و بینی، گفتاردرمان متخصص شکاف کام، متخصص ارتودنسی، متخصص دندانپزشکی اطفال، روانپزشک، متخصص ژنتیک، پرستار، شنوایی سنج، مددکار اجتماعی

اقدامات لازم از کودکی تا بزرگسالی

این بیماران حتما باید تا سن بلوغ چندین بار تحت عمل جراحی قرار گیرند ترمیم شکال لب معمولا بین ۱۰ تا ۱۲ هفتگی و جراحی شکاف کام حدود ۹ تا ۱۸ ماهگی صورت میگیرد.

یاسمن اسمه دواء و ذکره شفاء

راهنمای بیمار

راهنمای بیماران

شکاف کام و لب

کد محتوا: ۴۸۸

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

✚ چک کردن گوش و شنوایی

✚ در صورت لزوم شروع برنامه گفتاردرمانی در ۲/۵ سالگی

✚ هفته ای ۳ بار حداقل

✚ ارزیابی دندان ها

✚ ترمیم دوباره بینی / لب قبل از مدرسه

✚ ارزیابی تکامل و سازگاری روانشناختی

۶-۱۱ سالگی

✚ ارزیابی گفتار و زبان ، درمان بی کفایتی ساختمانی درپچه

✚ کامی - حلقی

✚ ارزیابی دندان ها

✚ چک کردن گوش ها و شنوایی

✚ مداخله های ارتودنسی

✚ پیوند استخوان آلوئالر

✚ ارزیابی سازگاری روانشناختی / مدرسه

۱۱-۲۱ سالگی

✚ جراحی فک ، جراحی پلاستیک بینی اگر لازم است

✚ پروتزهای ارتودنسی اگر لازم است

✚ ارزیابی دندان ها

✚ چک کردن گوش ها و شنوایی

✚ مشاوره ژنتیک

✚ ارزیابی سازگاری روانشناختی / مدرسه

تهیه کننده: خانم کیوانداریان "کارشناس پرستاری"

مشاور علمی: دکتر حسین ابدالی "فوق تخصص جراحی پلاستیک"

منبع: جراحی آشکرافت ویرایش ۲۰۱۹

طراحی و تدوین: محمودنصرافهانی "سوپروایز آموزش سلامت"

بروز رسانی سمیه فریدونی "کارشناس پرستاری" دفتر آموزش سلامت

الزهرا(س) مرداد ۱۳۹۹

قبل از تولد

✚ مراجعه به تیم شکاف کام و لب

✚ تشخیص و مشاوره ژنتیک

✚ توجه به جنبه های روانشناختی

✚ فراهم کردن راهنمایی های تغذیه

✚ ایجاد برنامه تغذیه

تولد تا ۱ ماهگی

✚ مراجعه به تیم شکاف کام و لب (اگر قبلا انجام نشده)

✚ تشخیص و مشاوره ژنتیک

✚ توجه به جنبه های روانشناختی

✚ فراهم کردن راهنمایی لازم در مورد تغذیه و کنترل

رشد

۱-۴ ماهگی

✚ چک کردن تغذیه و رشد

✚ ترمیم شکاف لب و گذاشتن VT

✚ چک کردن گوش ها و شنوایی (عمده یکبار تا بزرگسالی)

✚ دریافت مشاورات گفتار و زبان

۵-۱۵ ماهگی

✚ چک کردن تغذیه ، رشد و تکامل

✚ چک کردن گوش ها و شنوایی

✚ ترمیم شکاف کام + VT (اگر قبلا انجام نشده)

✚ فراهم نمودن راهنمایی های بهداشتی دهانی

✚ دریافت مشاورات گفتار و زبان

۱۶-۲۴ ماهگی

✚ ارزیابی گوش ها و شنوایی

✚ ارزیابی گفتار و زبان

✚ چک کردن تکامل

۵-۲ سالگی

✚ ارزیاب گفتار و زبان ، درمان بی کفایتی ساختمانی

درپچه کامی - حلقی (جراحی ثانویه کام)

